

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LVI (50)
Štev. (Nº) 46

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
20 de noviembre - 20. novembra 1997

DR. BOŽIDAR FINK

Sloveniji smo zavezani

Govor na Slovenskem dnevu v Hladnikovem domu v Lanusu

Slovenci v Argentini že dolgo vrsto let namenimo en dan posebnemu spominu na svoj izvor in pripadnost. Zbiramo se, da si povemo to, kar mislimo in čutimo vse leto, da so nam namreč vsi dnevi slovenski dnevi, čeprav nas stvarnost zaposluje v vsakdanjih dejavnostih in razpoloženju.

Prireditve, kot so današnja, so namenjene vsem srenjam slovenskega izseljenstva v Argentini, saj slovenstvo ni v izključni posesti ideološke skupine in še manj kake politične partije. Zgodovinska pogojenost, kulturne razlikosti in morda interesna razhajanja pa še ne dopuščajo, da bi te slovesnosti množično obhajali z vsemi skupinami. Zato jih posebej oblikuje in zaznamuje skupina, ki izhaja iz političnega zdomstva. Tej skupini slovenstvo ni zgolj ideja in čustveni vzgib, marveč ji pomeni skup vrednot, ki jih je treba ohranjati in razvijati, ter ima zavest, da jih je treba tudi uresničevati za razvoj in napredek narodne celote.

To občestvo, ki se je v letih in desetletjih oblikovalo iz povojnega begunstva, je še zdaj nepretrljivo sociološko dejstvo, člen slovenskega univerzuma in menimo, da bo tudi neogiben predmet zgodovinskega in sociološkega preučevanja. Morda ni neskromno, če rečemo, da je vredno tudi spoštovanja in upoštevanja.

Pri tem se ne povzdigujejo na stopnjo čudeža in si sami ne nadevamo gloriole. Med seboj smo res imeli plemenite zglede samoodpovedi in žrtvovanja ter talente za družbeno oblikovanje, znanstveno odkrivanje in umetniško ustvarjanje. Doživljali pa smo kar nekaj kriznih pojavov, ki so izhajali iz razlik v mišljenju in čutenju, neredko tudi iz človeške bednosti. Spominimo se na napetosti, ki so izhajale iz težnje po avtonomnosti krajevnih jeder proti enotnemu vodstvu. Spopadali smo se ob vprašanju o slovenski državni samostojnosti. Veterani protikomunističnega boja so se razvrstili v dve skupini z različnim vrednotenjem nekaterih zgodovinskih dejstev. Vstajale so napetosti pri dejavnostih, ki so usmerjali napore predvsem v splošno izobraževalno delo, v času, ko je nastajala ustanova za bolj specifične kulturne dejavnosti. Ločevali smo se celo ob vprašanju, ali naj se imenujemo ideološka ali politična emigracija. V zadnjem času smo se razdelili še po strankarski pripadnosti. Ob takih pojavih smo včasih samo razmišljali, drugič smo živo razpravljali, kdaj pa se celo ostro spoprijemali, tako da nam ni bilo prijetno.

Ali nas je tako ločevanje in prerivanje slabilo in nam grozilo z odmrtjem? Neprijetne sile so to od zunaj opazovale in

poskušale izrabljati za svoje uničevalne načrte, a jim nikakor ni uspevalo. Iz naših različnosti je namreč rasla in se krepila enotnost. Zdravilna sila narave, ki ljubi raznoličnost in poganja življenje v uravnoteženo tekmovalstvo, nam je pomagala, da nismo nikoli ostali naspravljeni spiti in se je skupinski življenjski tok usmerjal tako, kot je ustrezalo notranjemu namenu družbenega pojava.

Ali smemo domnevati, da smo bili v tem zgled za razvoj slovenske družbe? Nasproti politični monolitnosti in vsiljenemu enoumju smo dajali za primerjavo vzorec družbe, ki v svobodi, v neoviranem pluralizmu usmerja svojo pot, ustanavlja institucije in sprejema metode delovanja. Morda naš vpliv ni bil zelo pomemben. Lahko pa bo nekoč postavljen za vzor, kako delujejo naravni družbeni mehanizmi, če jih oživilja duh svobodnega sprejemanja vrednot tvarnega in duhovnega reda.

In prav skupne vrednote so tista vez, ki ni dala, da bi se razpustili in utonili v tujini. Gojili smo kulturo življenja, in če smo kdaj stopali v krogu ali na mestu, nam noge niso odvečele, znašli smo se in se napotili naprej. Nikoli se nismo oddmaknili od vpliva krščanstva in vedno je bila z nami Cerkev, katere dejavna prisotnost nas je duhovno bogatila, mnogokrat tudi duševno hrabrila. Duhovno in svetno področje sta bili vedno ločeni in si nista med seboj posegali v pristojnosti. Na skupnem in mejnem terenu pa je bilo in je tudi zdaj vzorno sodelovanje.

Posebno nas je nagibala k delovanju in delavnosti in edinosti ljubeča skrb za usodo Slovenije. Od Slovenije smo bili nasilno odtrgani, ostajamo od nje še vedno telesno oddaljeni, a se ji nismo nikoli odtujili. Dolgo že ni med nami nikogar, ki ne bi preživel v tujini večjega dela svoje življenjske dobe. Naši mlajšega rodu se preseljujejo v Slovenijo in občutijo, kot da se vračajo domov. Slovenija nam je bila vedno v srcu, čeprav smo dolgo časa živeli v prisiljeni in prostovoljni karanteni. Domači režim nas je strahotno obrekel in nas hotel za vedno odpisati, mi pa smo čutili z rojaki, ki so trpeli drugače kot mi, in smo se iz brezupa upirali režimu, ker je vzplaval iz morja krvi in postavil smešno krinko, opičji obraz za bôginjo svobode. Sovražili smo res, a predmet naše jeze je bilo krivično nasilje nad dušami in telesi ter sistem, ki je nasilje opravičeval in izvajal. Zaradi protesta, ki se je tistim, ki nas niso mogli razumeti, zdel donkihotski, smo se osamili, zato da bi dajali vsaj

Nad. na 3. str.

Ljubljana, 14. 11. 1997

Spoštovani rojaki!

Pridružujem se vam v praznovanju slovenstva in vdanosti katoliški Cerkvi. To sta naša svetla vzora, ki tudi mlajšim ne smeta ugasniti!

poslanec Državnega zbora
mag. Marjan Schiffrer

Nadškof dr. Rode v Argentini

V sredo, 12. novembra je prišel na pastoralni obisk v Argentino ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode. Z njim je glavni urednik Družine in član več cerkvenih komisij dr. Janez Gril. Prej sta bila več dni v Združenih državah pri

otvoritvi prenovljene slovenske cerkve v New Yorku in raznih drugih prireditvah.

Nadškof bo pri nas birmal večje število otrok, obiskal Mendoza in Bariloče, bil je prisoten na Slovenskem dnevu, opravil je ali bo več protokolarnih, družinskih in drugih obiskov, pozdravil šolske otroke in srednješolce, govoril na Medorganizacijskem svetu, obiskal sobrate lazariste itd. Dr. Gril, ki ga spremlja, pa je imel predavanje pri Slov. kulturni akciji, sodeluje pri pogovorih in si zapisuje svoje vtise za uporabo pozneje v Družini.

Ko sta gosta dospela na letališče Ezeiza, jih je tam sprejel delegat dušnega pastirstva prelat Jože Škerbec, veleposlanik prof. dr. Janez Žgajnar z gospo, pred-

stavniki Domov in organizacij, sorodniki in prijatelji ter velika skupina rojakov, nekateri v narodnih nošah, ki so mu izrekli dobrodošlico. Tam sta Veronika in Tone Vivod naslovila na obiskovalca naslednji govor, ki ga objavljamo v celoti, saj je tudi pozdrav vse slovenske skupnosti v Argentini:

Danes se bodo izpolnile naše srčne želje za srečanje z Vami. Saj ste nam to tudi obljubili po imenovanju za ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita.

Prisrčno pozdravljeni v imenu vseh Slovencev!

Kot mlad begunec in dolga leta izseljenec poznate življenje slovenskih izseljencev v Argentini.

Vojna, revolucija, beg, Argentina. Nato študij v Evropi, Rim in Pariz. Posvetitev za duhovnika. Dvakrat vrnitev v domovino in delo v najvišjih papeških uradih. Kljub bogatemu razgledu po svetu in visoki izobrazbi ste ostali zaveden Slovenec.

Vaša pot je polna veselja in tudi težkih trenutkov. Mi pa, ko Vas danes sprejemamo, Vam obljublamo, da bomo molili za Vas. Da bi Vas Bog blagoslovil s čim večjimi darovi.

Gospod nadškof! Radi Vas imamo. Želimo vam, da bi se med nami dobro počutili. Saj ste nadpastir vseh Slovencev!

MI SMO VAŠI, VI STE NAŠ!

DRAGI PRIJATELJI!

To pismo naj velja za člane Ameriškega Sveta in Zedinjene Slovenije, člane dveh strank, ki podpirajo mojo kandidacijo, in vsem drugim Slovincem dobre volje.

Volilna tekma se bliža koncu, je pa vedno bolj napeta z vsemi zborovanji (pred menoj je še Maribor in Ljubljana), radijski in TV nastopi od Ljubljane, N. Gorice, Kranja, Radio Ognjišče, Maribora itd.

Nocoj smo po žrebu na enournem nastopu Slov. TV: Kučan, Poljšak (ki nenehno tolče po Kučanu) in jaz. Za to soočenje vlada veliko zanimanja. Skupnih soočenj je še več. Končajo se pa v petek zvečer, kajti v soboto je „volilni molk“. Hvala Bogu, morda bom tedaj mogel ujeti malo več spanja. Vsi mediji me napadajo, nekateri zelo sovražno, me imenujejo za gestapovca, izdajalca, ne-Slovenca itd.

Tega sem se že navadil. Žal pa to kaže na nizki nivo naše srčne in politične kulture. Zadovoljen bom, če bo moja kandidatura mogla vsaj malo pripomoči k bolj strpnemu razmerju med nami v domovini in po svetu.

Lepo se Vam zahvaljujem za vso podporo in oglese v prid naši skupni kandidaturi.

Zmaga bo naša, skupna.

Lep pozdrav vsem, Bog Vas živi

Jože Bernik

STRAN 3:

Šestletna zamuda...

V soboto, 1. novembra, je praznik vseh svetnikov in v nedeljo, 2. novembra je Vernih duš dan. Pokojnih smo se spominjali pri sv. mašah v krajevnih domovih, v Slovenski hiši pa smo pred spomenikom padlih domobrancev ter drugih žrtev državljanske vojne molili za pokoj njihovih duš.

V nedeljo, 2. novembra, so se v Slomškovem domu zbrali starši in botri letošnjih birmancev Slomškove šole.

Istega dne je bil v Hladnikovem domu Malgaški asado.

V sredo, 5. novembra, je bil na sestanku Zveze slov. mater in žena razgovor z inž. Jernejem Dobovškom o volitvah v Sloveniji.

V sredo, 7. novembra, sta krajevna odbora Zveze slov. mater in žena v Ramos Mejiji in San Justu organizirala romanje k Mariji v San Nicolás. Romarje je spremljal prelat Jože Guštin.

V soboto, 8. novembra, je Slovenska kulturna akcija priredila v Slovenski hiši

„Predstavitve knjig Ivana Korošca“. O delih so govorili avtor Ivan Korošec in Tine Debeljak ter Vinko Rode.

Isti dan je bila v Našem domu v San Justu ponovitev veselice „Ljubezen za bolezen“ v režiji Blaža Mikliča.

V nedeljo, 9. novembra, je bilo vsakoletno tranijsko srečanje v Carapachayu, združeno s sv. mašo za pokojne in s skupnim kosilom.

Isti dan je v Slomškovem domu po sv. maši govoril Branko Rebožov o „Splošnem stanju in političnem položaju v Sloveniji pred volitvami“. Razgovor je priredila Slovenska demokratska stranka v Argentini.

Prav tako na isti dan je superior Janéz Petek obhajal svojo zlato mašo v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi v Lanusu.

Naša skupnost je sprejela ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Franceta Rodeta, ki je prišel med nas v sredo, 12. novembra.

Tisk ref. Z.S.

Rojaki!

V Sloveniji so pred vrati predsedniške volitve, kot to sami berete in poslušate. Med osmimi kandidati bomo odločali tudi mi. Če obidemo kandidate Kučana, Peršaka, Kovača, Poljšaka in Miklavčiča, ki so svetonazorsko za nas popolnoma na nasprotnem bregu, nam ostanejo trije: Bernik, Cerar in Podobnik. Dr. Jože Bernik je naše gore list, je kandidat slovenske pomladi za katerim stojita stranki Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) in Socialdemokratska stranka (SDS).

Z vso prizadevnostjo podprimo kandidato dr. Jožeta Bernika in z našimi glasovi iz izseljenstva pokažimo, da smo živi udje slovenskega volilnega telesa. V tem, da množično volimo, je naša zmaga!

23. novembra zasujemo z našimi volilnicami vsa volišča po svetu in republiško volilno komisijo. Le tako bomo postali vidni in slovenska politika se bo krojila z nami in tudi za nas.

Prav tako moramo zahtevati svoje pravice v zvezi s priznavanjem državljanstva in biti pripravljeni na nove izzive!

Slovenijo moramo ustvarjati tudi mi!

Marijan Schiffrer
poslanec

Na Žalah odkrili spominske plošče

Na ljubljanskih Žalah so 15. novembra odkrili in blagoslovili spominske plošče ljudem, padlim ali ubitim na protikomunistični strani med II. svetovno vojno in po njej. Spomenik sestavlja petnajst plošč z 918 imeni. Seznam nameravajo z morebitnimi novimi podatki še dopolnjevati.

V okviru dopoldanske slovesnosti je bila maša zadušnica, ki jo je daroval nadškof dr. Alojzij Šuštar. Zbranim so

govorili predsednik ljubljanskega mestnega sveta Dimitrij Kovačič, v imenu spominskega odbora Nove slovenske zaveze je govoril Stane Štrbenk, slavnostni govornik pa je bil Anton Drobnič. Vsi trije so slovensko vodstvo pozvali, naj se vendarle loti obravnavane deklaracije o narodni spravi, v kateri je edina in prava resnica o naši polpretekli zgodovini.

Obeležje z imeni Ljubljančank in Ljubljančanov, ki so padli ali bili ubiti na protikomunistični strani med drugo svetovno vojno in po njej, stoji ob novi cerkvi Vseh svetih. Avtor idejne zasnove plošč je Franc Popek. Maši zadušnici je sledila žalna slovesnost s pevskim zborom Consortium Musicum.

Cerkev in država

Predsednik cerkvene komisije za gozdove dr. Anton Stres je 12. novembra v radiu komentiral, da je vladni predlog dobra podlaga za nadaljevanje pogajanj, ker je okvirni predlog in ne ultimat ali diktat in tako ne zapira nobenih možnosti. Katoliška Cerkev pristaja na to, da bi za zgornjesavinske gozdove dobila odškodnino, ki mora biti v okviru zakona o

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

S POGLEDOM NA SEVER

Lahko trdimo, da gospodarski položaj z enako silo priteguje pozornost kot premiki na političnem področju. Ena in druga slika sta si v tem zelo podobni: ni miru, ker dogodki se s hitrico odvijajo in prinašajo nova presenečenja. Eno je jasno: ob srebrni reki ni dolgčas.

FOND, VEDNO LE FOND

Mednarodni denarni fond že dolga leta predstavlja neke vrste vseprisotni pojav v argentinskem gospodarskem in tudi političnem življenju. Ker je država do dna zadolžena in nenehno potrebuje novih denarnih sredstev, posojil, potrditev itd., se mora tudi nenehno pogajati z vodstvom te mednarodne ustanove, ki seveda vsakokrat stavi nove pogoje.

Dejansko se vsako leto podpiše sporazum, ki je okvir za delovanje in tudi okvir za celotno gospodarsko politiko. Predno se sporazum podpiše, eni in drugi skušajo doseči čim večje ugodnosti: zastopniki Fonda bolj stvarno politiko, ki bi zagotovila zunanjim upnikom njim pristojne denarce; državni predstavniki pa čim boljše finančne ugodnosti in uporabo sredstev.

Res je, da vpliv Fonda ni negativen, marveč obratno. V deželah, kot je naša, kjer vlade le prerade podležejo populizmu ali pa še rajši zapadejo razsipavanju in korupciji, je neko zunanje nadzorstvo pravzaprav potrebno. Ne pozabimo, da je pred kratkim prav od tam prišlo ostro opozorilo, naj država posveča večjo pozornost tudi socialnim problemom. Ne bi rekli, da je vzrok temu kaka izredna krščanska ljubezen, marveč stvaren pogled na dejstva, ki lahko povzročijo hudo socialno eksplozijo. To pa je treba preprečiti, ker če pride do požara, bodo vsi oškodovani.

Tudi vodje Povezave, ki je zmagala na zadnjih volitvah, se precej vljudno obnašajo do Fonda. Nekdanjim napadom je sledilo sedanje dobrikanje, ker vedo, da brez urejenih mednarodnih finančnih odnosov nihče ne more napraviti reda doma.

Dobro; te dni se je zopet mudila v Buenos Airesu delegacija Fonda. Pogajali so se o novem sporazumu, ki ga morata podpisati ta ustanova in argentinska vlada. Zahteve so bile kot običajno precej stroge. A tudi Fond je to pot nekoliko popustil, ker mednarodni položaj ni ugoden za prehud pritisk. Svet se še ne ni rešil iz močvirja, ki ga predstavlja kriza azijskih borz. Odmev tega neurja še vedno pretresa tudi Južno Ameriko.

Gospodje od Fonda so torej nekoliko popustili. A ne preveč. In še v zameno za to so zahtevali nekatere izredne koncesije. V tem smislu jim je gospodarski minister obljubil, da bo država prodala Državno banko.

Kako bo vlada storila, da izpolni to obljubo, ne vemo. A znano je že, da tudi v razmerju s Fondom vlada običajno obljubi, potem pa na razne načine razlaga, zakaj ni storila, kar bi morala. Nato pride do novih pogajanj in obljub... in svet se vrti naprej.

denacionalizaciji. O predlogu vlade, da bi gorenjski gozdovi ostali v lasti države, v zameno pa bi ustanovili poseben sklad, Stres pravi, da te možnosti ne izključuje, in poudarja, da je stvar nadaljnjih pogajanj. Cerkev pa še vedno vztraja, da del gospodarskih gozdov, ki jih je 16.000 hektarjev, dobi v naravi. Stres dvomi, da bodo do konca leta, ko poteče moratorij na vračanje gozdov Cerkvi, lahko dosegli dokončen dogovor z vlado, kot predsednik komisije pa se zavzema tudi za povezovanje tega vprašanja z drugimi vprašanji pri urejanju odnosov med katoliško Cerkvijo in državo.

Vendar nekaj stvari ni jasnih, kar se tiče gospodarstva. Vsi vemo (tudi vlada in Fond), da država nima denarja. A že v januarju potrebuje za razne predvidene obveznosti dve in pol milijardi (2.500 milijonov) dolarjev. Kje ta denar dobiti? Običajno je v takih primerih vlada segla po mednarodnem kratkoročnem kreditu. A ta je sedaj vsled azijske krize izredno drag. To pa bo vlado precej stalo in bo imelo še druge posledice: proračun za leto 1998 predvideva, da bo država potrebovala v prihodnjem letu 12.500 milijonov dolarjev kredita. Zaradi prej omenjenih vzrokov pa že sedaj računajo, da bo ta številka poskočila na 13.000, kar niso mačje solze.

Kar se brazilske krize tiče, ni enako na vseh področjih. Najbolj bo prizadeta avtomobilska industrija, ki je tudi v Braziliji zašla v hudo krizo. Sploh bo trpel industrijski izvoz, ne pa toliko poljedeljski. Argentina izvozi tja ogromno pšenice. Brazilske prideleke je majhen, letos so imeli pa še poplave, ki so jim uničile precej žetve. Pridelali bodo kake tri milijone ton, potrebujejo jih pa 7. Argentini pa se letos napoveduje kar 13 milijonov ton in že kaže, da ne bo nič ostalo neprodano. To je tista železna rezerva, ki državo še vedno rešuje.

RAZNI KANDIDATI

V takih okoliščinah se odvija politično življenje, ki pa ni nič manj razgibano. Trenutno je v teku debata, kako preživeti ti dve leti do prihodnjih predsedniških volitev. Oba tabora, vladni in opozicijski, pa imata še naknadno skrb: v tem vrvenju morata urediti vprašanje kandidatov.

S tega vidika je lažje razumeti nastop Alfonsina, ki je očitno bolj stvaren kot pa Menem. Čeprav so vsi pričakovali, da bo napel vse moči, da znova prevzame vodstvo radikalne stranke, se je temu odpovedal v prid buenosaireskemu vladarju De la Rúa. S tem mu je tudi najbolj pripomogel v tekmi za predsedniško kandidato.

Imamo pa ob tem megleno točko: od volitev dalje opazovalci trdijo, da se bo opozicijska kandidatura odločala med De la Rúa in pa Graciela Fernández Meijide. In večkrat so že povedali, da se to ne bo odločilo na notranjih volitvah, temveč po soglasju med vodstvom ene in druge stranke. Radikali so bili nad tem navdušeni, ker ima gospa Meijide tako močan ugled, da trenutno ni nobene sigurnosti, da bi zmagal De la Rúa. Precej pa se je govorilo o tem, da gospe ni toliko do predsedniškega sedeža, kateremu bi se kar prostodušno odpovedala. Če pa Alfonsin vztraja na odprtih volitvah, nekako omejuje možnosti radikalnega kandidata, kar pa je tudi nerazumljivo. Pač, on je star lisjak in pri njem nihče ni varen, ker vedno zagode katero po svoje. In če ga skušajo poriniti malo ob stran, se zna hitro postaviti v sredino dogajanja.

Na nasprotnem bregu pa ima Duhalde rastoče težave. Trenutno je v hudem boju s Povezavo glede predsedništva v provincijskem parlamentu. Tradicija je, da predsedstvo pripada večini ali pa prvi manjšini. Duhalde trdi, da je to peronizem, ki ima 44 poslancev. Povezava pa trdi, da je treba skupaj šteti radikale in Solidarno fronto, katerim se je pridružil še eden od bivšega Bordonovega PAIS-a, torej skupaj 47 članov. A peronizem jih ima 45. A Duhalde vztraja, da Povezava ni stranka, torej da je peronizem prva manjšina. Položaj je napet in mu ni videti izhoda. Za narodov blagor pa malokdo vpraša.

Seja DZ o lustraciji

Janez Janša (SDS) in Lojze Peterle (SKD) sta v imenu skupine 24 poslancev, ki je 5. novembra zahtevala sklic izredne seje DZ, namenjene obravnavi predloga resolucije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima in predloga zakona o odpravi posledic komunističnega totalitarnega režima, sklicala 16. izredno sejo DZ za 19. novembra.

Predsednik državnega zbora (DZ) Janez Podobnik pa se je po posvetovanju na kolegiju odločil, da bo parlament o tem odločal na izredni seji 25. novembra, (to je tri dni po volitvah). Kot je pojasnil na kolegiju, se je tako odločil tudi zato, ker poslovnik DZ ne določa, da predsednik DZ pri sklicu izredne seje na zahtevo najmanj četrtine poslancev mora izredno sejo sklicati prav na tisti dan, kot to zahteva skupina poslancev.

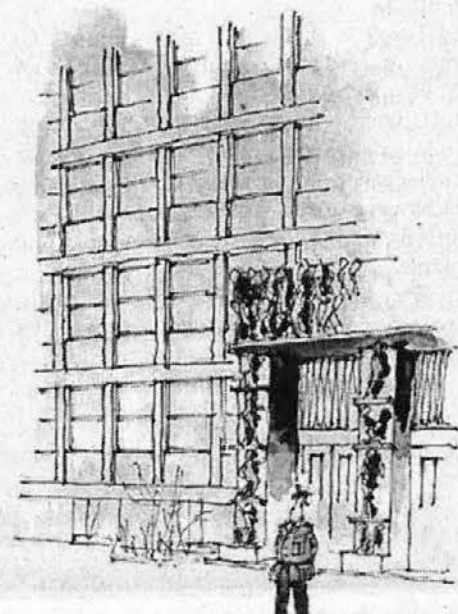
Glede na to, da sta Janez Janša in Lojze Peterle v imenu skupine 24 poslancev sklicala 16. izredno sejo DZ za 19. novembra, je predsednik DZ Janez Podobnik omenjena poslanca pisno obvestil, da je že sklical izredno sejo za 25. novembra in jima zato njun sklic vrača.

Predsednika SDS in SKD sta v pisnem odgovoru predsedniku državnega zbora Janezu Podobniku protestirala zaradi zavrnitve sklica izrednega parlamentarnega zasedanja na temo lustracije 19. novembra in Podobnikove odločitve, da bodo poslanci zahtevano obravnavo opravili na "proračunski seji" 25. novembra letos.

Janša in Peterle v pisnem odgovoru poudarjata, da so že v zahtevi za sklic izredne seje jasno napovedali, da bodo, če predsednik DZ ne bo sklical izredne seje v zahtevanem roku (19. november), sejo sklicali sami v skladu z veljavnim poslovnikom DZ.

„Ker ste kljub odločnemu nasprotovanju predstavnikov skupine 24 poslancev na današnjem kolegiju predsednika DZ na samovoljno sklicali izredno sejo šele 25. novembra letos s predlaganim dnevnim

redom, ki vsebuje poleg obeh zahtevanih točk še dve drugi točki, smo bili prisiljeni tako, kot smo napovedali, na podlagi poslovnika DZ sami sklicati izredno sejo za 19. november. Vaša trditev, da v primeru našega sklica izredne seje niso bili podani razlogi iz navedene poslovniške določbe, ker naj bi medtem že sklicali izredno sejo, temelji na napačni in zavajajoči razlagi poslovnih določb. Razlaga, da je predsednik DZ ravnal v skladu s poslovníkom, ker je sklical zahtevano izredno sejo, čeprav ni upošteval datuma, ki ga je zahteval predlagatelj seje, je nesprejemljiva. Če bi obveljala taka razlaga, bi predsednik DZ lahko kadarkoli izigral vsako zahtevo najmanj četrtine poslancev, saj bi lahko izredno sejo sklical tudi mesec ali celo leto dni pozneje, kot je bilo zahtevano,“ sta dejala predsednika SDS in SKD.

Pred parlamentom:

Če bodo res sprejeli Janšev in Peterleov lustracijski zakon, po katerem bo v osmih dneh moral odstopiti vsakdo, ki je bil v prejšnjem režimu njegov privilegiranec ali uradni sodelavec, se sprašujem, koga bom tukaj sploh še lahko čul...

Šestletna zamuda

Po prevzemu oblasti leta 1990 so se v prostorih parlamenta sestali takratni predsednik skupščine France Bučar, predsednik vlade Lojze Peterle, predsednik predsedstva Milan Kučan in Igor Bavčar ter Janez Janša in razpravljali o odpiranju arhivov.

Peterle priznava, da znotraj Demosa v tistih letih ni bilo soglasja, kako urediti zadeve, in da so bila mnenja različna. Sedaj sicer obstaja soglasje dveh strank, kako se tega lotiti, vendar pa SDS in SKD nimata potrebne večine za sprejetje zakona.

Obiski pri ljubljanskem nadškofu

Predsedniški kandidat SKD - SDS Jože Bernik se je na srečanju z ljubljanskim nadškofom dr. Francem Rodetom 4. novembra pogovarjal o bližnjih volitvah. Nadškof Rode je Berniku zaželel uspeh na volitvah.

Tudi predsednik DZ Janez Podobnik se je 6. novembra srečal z ljubljanskim nadškofom Francem Rodetom. Sogovornika sta daljši del pogovora posvetila vprašanju povezovanja slovenske države s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Strinjala sta se, da mora slovenska država v moralnem in dejanskem smislu prevzeti večjo pobudo pri povezovanju Slovencev po svetu z matično domovino. Daljši del pogovora sta namenila tudi vlogi karitativne dejavnosti katoliške cerkve, zlasti pri spopadanju z vedno bolj razširjenim problemom narkomanije med mladimi. Strinjala sta se, da je prav področje bolj poglobljenega dela in vzgoje mladih ljudi ena najpomembnejših nalog držav in spreminjajočih se vrednot v slovenski družbi, ki jih mora država zastaviti bolj jasno in odločno.

„Takrat je nekako prevladalo, da ne odpiramo arhivov, res pa je bilo pričakovanje, da se bodo stvari uredile brez zakona. Konsenza ni bilo, so bili pa različni pogledi na zadevo, gotovo so jo eni zagovarjali, drugi pa so bili proti. Je pa res, da je moja politika bila: prvi projekt je osamosvojitve, o drugih zadevah pa kasneje“, pravi Peterle.

Igor Bavčar vendar ni popolnoma pričrčan. „Do sestanka je prišlo po tem, ko smo dobili del dokumentov, ki jih prej ni bilo v notranjem ministrstvu, in ko smo ocenili, kaj imamo in kakšno dokumentacijo imamo v arhivih takratnega SDV. Sprejeto je bilo stališče, da s temi vprašanji ne gremo v javnost. Takrat je bilo nekaj pritiska tudi znotraj Demosovih strank, da bi te stvari objavili“.

„Za to je bilo kar nekaj argumentov: prvič sam dvom o verodostojnosti dokumentov, drugič se seveda nismo mogli izogniti dvomu o tem, da je del dokumentov ponarejen“.

Jože Pučnik, takrat predsednik sveta Demosa trdi: „Na individualnih pogovorih se je to večkrat omenjalo, vendar neke načelne razprave na svetu Demosa o tem ni bilo. Omenjalo se je kot ena od samoumevnih stvari, da se arhivi odpro in da se te stvari raziščejo, vedno v kontekstu z drugimi reči. Večina prisotnih je bila mnenja - počakajmo s tem, zdaj ni bistveno, zdaj gre za konflikt z Beogradom“. In dodaja: „Potem ko je osamosvojitve stekla, je bil Demos toliko razbit, da taka razprava ne bi prišla v poštev. Ko smo se sestali, sem predlagal, da bi morali od začetka vlado zastaviti tako, da bi dobila na prvih sejah parlamenta neka posebna pooblastila, na kar so nekateri zelo agresivno reagirali na to. Vlada bi dobila za šest mesecev pooblastila in bi z določenimi odloki to uredila. Za to ni bilo niti tretjina članov Demosa in tega ni bilo mogoče uveljaviti“.

DELO 17.11.1997

Posredoval Vinko Levstik

Sloveniji smo zavezani

Nad. s 1. str.

slutnjo institucionalizirane zunanje opozicije. Domači podtalni duhovni odpor je bil nedvomno bolj učinkovit, a tudi povezan s tveganjem in žrtvami. Zato smo spremljali tamkajšnja prizadevanja z občudovanjem, razumevali pa smo vse, ki so bili obsojeni na nezvestobo in so si morali v tistem svetu zagotoviti življenjski prostor, še tem bolj, če so se zmogli dvigniti v ustvarjalni polet. Ne sprejemamo torej morebitnih očitkov negativizma. Res smo se miselno in čustveno ograževali, nikoli pa se nismo izločevali. Tudi zdaj nočemo biti nekaj ločenega, čeprav smo se posebej oblikovali. Težimo za tem, da bi bili priznani kot strnjena skupina, ki pa hoče biti organski del narodne celote. Zato zavračamo omaloževalne ocene, da smo predaleč od slovenske stvarnosti, torej brez pomena ali celo moteči. Ne vdajamo pa se tudi ne občutkom, da smo si samozadostni in le sebi namenjeni. Živimo kot posebna družba v funkciji celotnega slovenstva in se ne uklanjamo zakritim zahtevam ali lastnim težnjam, da se temu poslanstvu odrečemo.

Propad sistema ter pravna in politična osamosvojitve Slovenije sta nam dala, da smo nanovo zadihali. Nenaravni idejni in praktični red se je sesul vase in slovenski narod je dobil svojo državo, h kateri je težil po naravi, ne toliko po izrečenih zahtevah. To se je zgodilo na način in v času, kot si nismo upali pričakovati. Bilo je to zmaga narave in za nas verne dar

Milosti, obenem pa uspeh pogumnih osebnosti, ki so prisebno izrabile okoliščine ter privedle Slovenijo v samostojnost in k demokratičnemu redu. Mi smo kot vedno tudi v tistem času darovali ljubezen duhovni domovini in zvestobo nadnaravnim, človeškim in narodnim vrednotam. Sme mo pa imeti tudi zavest, da smo si prizadevali pripomoči k razvijanju slovenske misli s kulturnimi stvaritvami in k utrjevanju pripričanja o pravici in potrebi državne samostojnosti. Tega ne govorimo kot samohvalo, čeprav se zavedamo, da smo z razglašanjem državne misli prehiteli glasove v sami Sloveniji.

Vsekakor smo Sloveniji še vedno zavezani, čeprav nismo več politična emigracija v ožjem pomenu. Vrata v Slovenijo so nam zdaj odprta, ne oponiramo več ustavnemu redu in kot državljani sodelujemo pri izbiranju organov ter smo vanje celo osebno poklicani. Zato si še vedno in vse bolj pripisujemo pravico, da kritično presojujemo razmere, ki se nam ne zdijo ugodne. Če je v naravi demokracije, da opozicija nadzoruje oblast, je dopustno in zdravo, da tudi državljani v tujini izvršujejo nekaj kontrole nad razmerami v domovini. To funkcijo smemo opravljati kot posamezniki in tudi v skupinah. Kontrola ni formalna, ampak je samo moralna, zato se nam še manj sme odrekati pravica do nje. Saj nam izvrševanje te pravice pomeni službo, čeprav ima vsaj deloma tudi politični namen.

Razmere v domovini spremljamo in se

veselimo dosežkov, skrb pa nam zbuja, kar v prehodu še ni preseženo iz prejšnje dobe. Pričakujemo moralne konsolidacije in vidnejšega prehajanja iz stanja, ki ga pri delu prebivalstva zaznavamo kot komunikacijsko zavrtost. Ta je menda še vedno ostanek nekdanje ustrahovanosti. Veseli bi bili bolj sproščene pripravljenosti za organizirano uveljavljanje pristnih krščanskih vrednot in večje odprtosti za sprejemanje sodelovanja Cerkev s svetnim redom za splošno blaginjo. Globoko nas prizadevajo odkrite sovražnosti do cerkvenega voditeljstva, kateremu ponavljamo izraze solidarnosti.

Do slovenske države smo mnogo več kot samo lojalni. Kolikor nam je po razmerah mogoče, sodelujemo z njenimi oblastmi in zunanjim predstavništvom, saj so uradni organi naše domovine srca. Pri tem pa na osebni ravni odnosi ne smejo biti zgolj uradni, temveč naj bi bili tudi človeško topli. Zato pa je potrebno medsebojno spoznavanje in razumevanje. Od slovenske države pa pričakujemo, da nas bo obravnavala kot svoje, vendar ne samo kot varovance. Želimo ohraniti pobudnost in neodvisnost ter tako odvezovati državo od skrbniških bremen z nami. Odnos državnih oblasti in organov naj se ravna po sociološkem načelu subsidiarnosti. Tak odnos je v demokratični družbi edino zdrav v notranjem področju in želimo, da velja tudi v razmerju do organiziranega izseljenstva. Skrb države naj bo le v tem, da spremlja lastno življenje izseljenjskih skupin in jim po potrebi pomaga pri materialnem vzdrževanju in narodno-kulturnem oblikovanju, pri tem pa se

vzdrži vsakega razlikovanja glede na idejno in politično usmerjenost.

Najprej pa od države pričakujemo, da nam bo priznala čast poštenih sinov in hčera naroda. Del slovenskega ljudstva, ki je stopil v protikomunistični odpor, in tega v določeni meri predstavljamo, uradno še ni pravično obravnavan in njegovi pripadniki niso prišteti med tiste, ki naj se jim popravi materialna in moralna krivica. Od vsega najbolj žge prav teptanje časti in to se more popraviti samo s priznanjem resnice. Pogledi ne dejstva so lahko različni, resnica pa je samo ena. Mi se resnice ne bojimo, hočemo, da se razkriva v vsej pestrosti, čeprav bi bila kdaj neprijetna. Sprejemamo mirno in tudi strokovno obravnavanje o taktičnih odločitvah in dejanskih nastopih. Za neovrgljivo pa imamo, da je bilo dopustno in nujno upreti se komunističnemu nasilju in da je odpor nastal iz čistega namena služanja narodu. Naša minimalna zahteva je, da se to po najvišjih organih države uradno prizna in razglasi. Če bo taka razglasitev vključevala zgodovinsko rešitev časti domobranskemu gibanju, bo to ustrezalo našemu prepričanju, da je bila pot, ki jo je izbrala nacionalna demokratična stran, čeprav mednarodnopolitično tvegana, v dejanskem položaju edino mogoča vsaj v temeljni usmeritvi, zato tudi pravno in moralno opravičljiva. Zgodovinska stroka se približuje taki ugotovitvi in pričakujemo, da jo sprejme tudi oblast. Sicer pa smo prepričani, da je treba vsaj zdaj pretrgati politično kontinuiteto s prejšnjim režimom, odreči mu moralno legitimnost in

Nad. na 4. str.

Nova slovenska zaveza

Spoštovani člani NSZ

Pred nami je pomemben dan, dan volitev predsednika države Republike Slovenije v nedeljo 23. 11. 1997. Tega dne bomo odločili, kateremu od predsedniških kandidatov bomo zaupali svoj glas.

Skrbno in objektivno spremljajmo nastope kandidatov v predvolilnih predstavitev, njihove izjave in programska izhodišča.

Kandidati so povedali, kar so imeli povedati do take mere, da so povsem prepoznavni.

Na podlagi navedenih predstavitev Nova slovenska zaveza ugotavlja, da od predsedniških kandidatov edino dr. Jože Bernik v svojem programu izpostavlja stališče in naloge, ki so okvir, v katerem vidimo možnosti, da bi NSZ najlažje uresničila svoje cilje. Pri nobenem drugem, ponavljamo, pri nobenem drugem kandidatu, spričo njihovih programskih usmeritev in okvira, iz katerega izhajajo, ne vidimo možnosti uresničitve našega programa in ciljev.

Zato bomo člani NSZ na predsedniških volitvah dali svoj glas dr. Jožetu Berniku.

Dr. Jože Bernik je skupni kandidat

SKD in SDS, to je kandidat slovenske pomladi, ki tudi edini zagotavlja polno zavzemanje za resnično demokracijo, pravno državo, popravilo krivic, vračanje zaplenjenega premoženja in pošteno slovensko spravo.

Dr. Jože Bernik je demokrat evropskih kriterijev, svetovljan, poštenjak, široko strokovno razgledan, izkušen in ugleden.

Lastne so mu jasne besede, trdna načela in visoke etične vrednote. S temi lastnostmi je zmožen ponovno vrniti zaupanje v državo Slovenijo in njen pravni red.

Če se dr. Jože Bernik ne bo uvrstil v morebitni drugi krog volitev, bomo člani NSZ v tem krogu izrazili nezadovoljstvo nad tem, da ne moremo voliti kandidata, ki bi nam omogočil uresničiti naših ciljev.

Izvršni odbor daje svojim članom to pismo v predvolilno orientacijo in jih vabi, da skladno s svojo vestjo in programskimi izhodišči NSZ dajo svoj glas na volitvah dr. Jožetu Berniku, predsedniškemu kandidatu pod št. 8 kandidatne liste in to priporočajo tudi svojcem in prijateljem.

Hvala za razumevanje in lep pozdrav.

Predsednik IO
dr. Tine Velikonja

Učni načrt

Urad vlade za verske skupnosti je 10. novembra pripravil mesečni posvet s predstavniki verskih skupnosti, ki je bil namenjen obravnavi njihovih pripomb k osnutku učnega načrta novega osnovnošolskega predmeta Verstva in etika. Gost tega posveta je bil predsednik predmetne komisije za verstva in etiko pri Nacionalnem kurikulumu svetu Marko Kerševan, star komunist. Od skupaj registriranih 31 verskih skupnosti v Sloveniji so se posveta udeležili predstavniki 20 skupnosti; med njimi ni bilo predstavnikov katoliške Cerkve.

Rimskokatoliška Cerkev ni nikogar delegirala v predmetno komisijo za verstva in etiko, saj jo za to tudi ni nihče zaprosil. Če v omenjeni komisiji deluje kak katoličan, deluje le kot zasebnik in ne kot predstavnik Cerkve, je dan kasneje opozoril tiskovni urad Slovenske škofovske konference. Poudaril je, da si neprestano ponavljamo o sodelovanju katoliške Cerkve pri sestavljanju predmeta verstva in etika ne morejo razlagati drugače kot namerno zavajanje javnosti in prikrivanje dejstva, da je Cerkev do tega in takšnega predmeta skrajno kritična.

Nov učni predmet Verstva in etika bi

bil v novi 9-letni osnovni šoli obvezen izbirni predmet, za katerega naj bi se osnovnošolci lahko prvič odločili v 7. razredu in nato vsako leto posebej, do vključno 9. razreda. Vsebina predmeta naj bi bila nekonfesionalna in nevtralna, kar pa osporava ravno katoliška Cerkev.

Pred volitvami

Zopet se bomo odločili o tem, kdo bo prihodnjih pet let na čelu naše države - Republike Slovenije. Izbira bo kar med osmimi kandidati. Škoda, zares velika škoda, da se pomladniki niso dogovorili za skupen nastop, za skupnega, enega kandidata! Sam se seveda temu prav nič ne čudim. Že od leta 1992 namreč ugotavljam, kako je nekaterim veliko pomembnejša lastna, osebna uveljavitev, kot pa uveljavitev demokratične politične opcije na Slovenskem. Tudi tokrat je tako.

Vendar imamo pomladnega kandidata za predsednika. Edino pravi pomladni kandidat je dr. Jože Bernik. Odločimo se zanj ter mu dajmo svoj glas!

Ivan Oman (Družina)

NEKDAJ SMO PISALI...

Brezdomci so našli nov dom v Argentini

JANEZ HLADNIK - „Koledar Svobodne Slovenije 1949“

SLOVENSKI SOCIALNI ODBOR

Kmalu nato me je minister dr. Carillo spremljal v Dirección de Migraciones, kjer smo formalno uveljavili predloženi „Socialni odbor“ in sem dobil naročilo, naj predložim prvo listo. Enak odbor mora biti ustanovljen tudi v Rimu, ki ga pa mora odobriti tukajšnja Direkcija za imigracijo. Ta odbor bo nosil odgovornost za slehernega prijavljenca. Dal mi je tudi navodila, kako naj se liste prijavitelcev sestavljajo.

Toda vedno so se pojavljale zapreke. Izgubila se je pošta, oglašali so se pomisleki, tako, da je prišlo do končnega rezultata šele tedaj, ko sta prišla prva slovenska begunca č. č. gg. Košiček in Grčman v Argentino.

Tedaj je prišla tudi prva lista s 500 imeni, katere sem po danih navodilih vložil in v treh dneh dobil že tudi rešitev.

Upanje je začelo postajati resničnost. Toda kako dolga pot je še bila! Z velikim zadoščenjem sem prejel iz Rima vesti, da Slovenci dobivajo vizume, toda kaj jim je to hasnilo, ko pa nihče ni imel plačane vožnje.

A v isti meri, kot je beguncem rastlo upanje, je nama s Košičkom, ki sva odtlej skupaj nosila skrb zanje, rastla zadrega.

Začeli so po malem prihajati, toda kam z njimi. Prišel je g. Tone Skubic. Kam naj

ga denemo. Poiskali smo mu mesto v nekem zavodu. Spet je prišlo nekaj novih. Spet so morali po enakem delu.

Kaj bo, kadar pridejo, stotine?

...

Kar bal sem se ladij „Philipa“ in „Argentina“, ki sta nam nosili prve begunce.

TUKAJ JE KLJUČ OD HIŠE!

Tedaj dobim glas: jutri pride inženir Brodnik z družino. Kam boš z njim? Zares! Kam? Poklical sem zvečer prijatelja in mu potožil svojo skrb. Pa mi je ljubeznivo omenil: „Morda Vam morem biti v pomoč! Slučajno imam prazno hišo, ki jo prodajam. Če se obvezete, da mi jo izročijo prazno tisti dan, ko jo prodam, Vam dam ključe od nje“. Arhitekt Aurelio Vargas je bil ta dobri mož, ki mi je nato poslal ključ in naslednje dopoldne, ko sem šel sprejet novodošle, sem kar inženirju Brodniku izročil ključ, vzeli smo taksi in zapeljali smo se naravnost v hišo na Avstriji 2703, kjer je od tistega dne nastal slovenski begunski dom v Buenos Airesu. (Danes tiste hiše ni več. So jo že podrli).

Meseca junija 1947 smo dobili prvo kompaktno skupino. Prišlo je enajst fantov. Hiša na Avstriji je postala mravljišče. Vpeljali smo morali hišni red.

Zbral in uredil Lojze Rezelj

Komisija na Koroškem

Člani parlamentarne komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu so 13. novembra obiskali Slovence na Koroškem in se v poglobljenih pogovorih s predstavniki slovenske manjšine seznanili z njenim položajem. Pod vodstvom predsednika komisije Marijana Schiffrerja je delegacija obiskala Slovensko gimnazijo v Celovcu in dom Sodalitas v Tinjah. Člani komisije so imeli v Zvezi bank v Celovcu še pogovore s predstavniki večine slovenskih organizacij na Koroškem, med njimi Narodnim svetom, Zvezo slovenskih organizacij, Enotno listo, Slovensko gospodarsko zvezo idr. Zvečer so si ogledali še slovensko strokovno šolo za gospodarske poklice v Št. Petru.

Več članov delegacije in njihovih sodelavcev s Koroške je izrazilo nezadovoljstvo, ker slovenska vlada ne uresničuje določil iz resolucije o zaščiti slovenskih narodnih manjšin. Člani komisije so tudi napovedali, da si bodo še naprej prizadevali, da bi vlada čimprej pripravila predlog zakona o sistemskem financiranju manjšin. Generalni konzul Jeraj je dejal, da bi manjšini, ki se ukvarja tudi z gospodarskimi in drugimi problemi, matica najbolj pomagala ne le z zagotavljanjem finančnih sredstev, ampak s čim številnejšimi neposrednimi stiki in s konkretnimi projekti, Slovenija kot matična domovina pa bi morala dajati tudi dober zgled kot demokratična država, s katero bi se pripadniki manjšine lahko identificirali.

Kot je v Celovcu še povedal slovenski konzul Jeraj, je minister Schuessel na pogovoru na Dunaju ponovil, da Avstrija ne bo pogojevala vključitve Slovenije v EU z zahtevami v zvezi z „nemško govorečo manjšino“. Minister Schuessel je v pogovorih pojasnil, da avstrijska stran v zvezi z vprašanjem „nemško govoreče manjšine“ pričakuje „postopno reševanje problema“. Slovenija naj bi pokazala dobro voljo, tako da bi npr. pomagala društvom nemško govorečih, dolgoročni cilj avstrijske politike pa je vendarle priznanje manjšine v okviru evropskih norm. Po oceni avstrijs-

ke strani je v Sloveniji kakih 2000 nemško govorečih oseb. Pogovori o tem vprašanju naj bi se nadaljevali ob Schuesslovem obisku v Sloveniji, sredi januarja 1998.

Po besedah generalnega konzula Jeraja se Slovenci v Avstriji bojijo, da bodo težave med Ljubljano in Dunajem v zvezi z „nemško govorečo manjšino“ v Sloveniji negativno vplivale na njihov položaj.

Sloveniji smo zavezani

Nad. s 3. str.

odpraviti njegove slabe posledice ter tudi prenoviti kadrovske zasedbe. Dokler se to ne bo zgodilo, bomo morali obžalovati škodljivo zaznamovanost slovenske države v mednarodnem svetu in majhno verjetnost, da bo slovenska družba uživala potrebno notranjo pomiritev.

Ker pa je današnja prireditel praznična, vabim, da se osvežimo s poezijo, katere kitice imajo obliko pivske čaše. V Zdravljici je razpelojenjski program za ta dan in vse dneve našega bivanja. Pesnik oznanja veselje, ki izvira iz jasnega srca in očesa, kliče Božjo pomoč na deželo in ves slovenski svet, proti sovražnim sponam zahteva svobodo za Slovencev dom. Prosi, naj se vrnejo edinost, sreča, sprava, da bo trdna domača oblast in z njo čast. Povzdigne žlahtno lepoto mladega rodu in ga roti, naj mu noben strup ne usmrti ljubezen do domačije, ki naj jo bo pripravljen tudi srčno braniti. Potem pa pozdravlja druge narode, ki si prizadevajo, da bi bili odpravljeni prepri v svetu in bi ljudje uživali varno svobodo. Nazadnje napije na zdravje vsem, ki dobro v srcu mislijo in se zato po bratovsko zbirajo. Bog pa naj poživilja vse dobre ljudi!

To tudi mi s tega zbora kličemo rojakom v Sloveniji in po svetu!

SDS

dr. Jože Bernik

kandidat za predsednika Republike Slovenije

Za slovensko pomlad

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA - V Sloveniji je po zadnjih podatkih inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani od 3.500 do 4.000 primerov trpinčenih, zlorabljenih in zanemarnjenih otrok, dejansko pa je to število najverjetneje še višje, če bi šteli vse ravni ogroženosti otrok.

LJUBLJANA - Kmetice v Sloveniji so preobremenjene in zapostavljene, premalo izobražene, s prenizkim dohodkom in neurejenim zavarovanjem, so v nedavni anketi ocenile same kmečke žene, do podobnih ugotovitev pa so prišli tudi svetovalke in svetovalci za kmečko družino ob 15. oktobru - svetovnem dnevu kmečkih žensk. V Sloveniji je bilo po zadnjem popisu prebivalstva leta 1991 med aktivnim kmečkim prebivalstvom nekaj čez 51% oziroma 51.300 žensk. Po podatkih iz raziskave Kmetica in kmečka družba, je večina kmetič starih od 31 do 60 let, polovica jih ima končano samo osemletno osnovno šolo. Iz raziskave je tudi razvidno, da je kmečka žena zaposlena v kmetstvu, na polju in v hlevu, tako da ji ostane premalo časa zase ter za vključevanje v javno življenje nasploh.

LJUBLJANA - „V Sarajevu pa bodo ostali ljudje, ki so vse to, o čemer tukaj govorim, preživeli, razen tistih, ki niso. In ki so skozi vroče poletne dni in dolge zimske noči med počasnim umiranjem čakali na nekaj, čemur bi lahko z eno besedo rekli: pravičnost, pravičnost za Sarajevo.“ Tako se konča esej Misijonar in njegova Pravičnost, ki je kot dodatek objavljen v delu *Draga Jančarja Kratko poročilo iz dolgo obleganega mesta*. Omenjena knjiga je izšla pri Mohorjevi založbi Celovec, enako kot zbirka pogovorov z Jančarjem z naslovom *Ko se nasanjamo, bomo spali naprej*. Jančar je Kratko poročilo - nekakšen potopis, esej oziroma literarno ubesedeno doživetje - napisal po obisku slovenskih pisateljev jeseni 1994 v Sarajevu.

MARIBOR - Turistična zveza Slovenije je v soboto na sejmu Gosttur podelila letošnje nagrade za najboljši turistični spominek Slovenije. Prvo nagrado v vrednosti 300 tisoč tolarjev je prejel Posavski muzej Brežice za kopijo skodele z bradavicami iz časa starejše železne dobe. Med 157 izdelki, ki jih je na razpis prijavilo 138 avtorjev, je strokovna žirija drugo nagrado v prisodila Turističnemu društvu Železniki za 'živo dediščino čipke', tretjo pa Stanetu Randlu za tri predloge srebrnega nakita - broško, gumb, prstan.

LJUBLJANA - Komercialni ponudniki Internet storitev so na skupnem srečanju obravnavali predlog Pravilnika o pogojih za izdajo dovoljenj za tržne telekomunikacijske storitve, ki ga je pripravilo ministrstvo za promet in zveze. Pravilnik predvideva novi zakon o telekomunikacijah, določal pa naj bi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci tržnih telekomunikacijskih storitev, ki se opravljajo na osnovi dovoljenja. Na sestanku je bila podana pobuda za oblikovanje Združenja ponudnikov Internet storitev.

GORNJA RADGONA - Tu so odprli veliki sejem, na katerem so prikazali uspeh slovenskega semenarstva in sadjarstva. Prvič so krstili 14 sort vina iz vse Slovenije.

LJUBLJANA - Telekom Slovenije je letos do konca septembra vključil v promet že 42.000 novih telefonov. Kot kaže, bo letošnji načrt, po katerem naj bi vključili 55.000 novih telefonov, izpolnjen. V Sloveniji jih je skupaj že prek 700.000 ali 35 na sto prebivalcev. Zaradi pospešene gradnje novih priključkov vztrajno upada tudi število čakajočih na nove priključke, ki jih je bilo konec septembra nekaj več kot 30.000 ali skoraj 10.000 manj kot na začetku leta.

LJUBLJANA - Predstavnik Informacijske službe Združenih narodov s sedežem na Dunaju, dr. Janos Tisovszky in Renata Henke, sta na tiskovni konferenci spregovorila o načinih bodočega sodelovanja Slovenije s to službo. Dr. Tisovszky je podal delovanje Informacijske službe.

GROSUPLE - Mladi Zeleni Slovenije (MZS) so v sporočilu za javnost opozorili na dogajanje v Grosuplju, kjer naj bi se po njihovi presoji dogaja prava hajka proti Romom, državljanom Republike Slovenije. Mladi Zeleni Slovenije so ogorčeni in javno sprašujejo varuha človekovih pravic, državni zbor, vlado in predsednika Republike, zakaj se na (po njihovem) odkrito rasistično delovanje proti Romom niso odzvali. O dogajanju v Grosuplju bodo obvestili tudi Svet Evrope.

KOPER - V Sočergi na slovensko-hrvaški meji so se sestali predstavniki koprskih družbe Cimos z delegacijo hrvaškega ministrstva za gospodarstvo. Hrvaška stran je slovenskim sogovornikom uradno predstavila predlog hrvaške vlade glede načina reševanja lastninskih in poslovnih vprašanj, ki zadevajo dve Cimosovi podjetji v Istri ter pivovarno Union v Buzetu.

SLOVENIJA IN ŠPORT

GLASGOW, Škotska - Slovenski telovadec Aljaž Pegan je odlično nastopil na tretjem tekmovanju za Grand Prix v letošnji sezoni. Na prvem tekmovanju za veliko nagrado po svetovnem prvenstvu so telovadci nastopili na posameznih orodjih, Pegan pa je tekmoval na drogu (bil je neposredno uvrščen v finale) ter na bradlji in konju. V finale se je uvrstil tudi na bradlji, nato pa na obeh orodjih zmagal. Na bradlji je Pegan dosegel 9,3 točke, zaradi višje izhodiščne ocene pa je premagal Rusa Nikolaja Krukova, ki je dosegel isto število točk. Na drogu sta bila prav tako najboljša Pegan in Krukov, Pegan pa je zmagal še z večjo prednostjo.

VIÑA DEL MAR, Čile - Slovenski balinarji nastopajo na turnirju svetovne serije. V vsaki od štirih disciplin nastopa osmerica najboljših balinarjev na svetu. Slovenca Matjaž Pelc in Gregor Sever sta izpadla v drugem krogu klasične igre, v igri v krog pa se bosta pomerila za vstop v polfinale. Sever se je poleg tega z 32 točkami uvrstil med četverico najboljših v hitrostnem zbijanju, v natančnem zbijanju pa se Pelc in Sever nista uspela uvrstiti med štiri najboljšie.

LJUBLJANA - S plezalne turneje v ZDA se je vrnil alpinist Marko Lukič, ki je opravil več odličnih vzponov. Med njimi posebej izstopata vzpona v smerih Hyperman z oceno 8c oziroma 11- in pa smer Just do it v plezališču Smith rocks, ki ima isto oceno kot Hyperman. Smer Just do it je najtežja v Ameriki in ena najtežjih smeri s potrjeno oceno na svetu. Prvi jo je preplezal legendarni Francoz Jean Baptist Tribout, kar daje Lukičevemu dosežku še posebno težo. Lukič je za vzpon potreboval osem dni, kar je drugi najhitrejši vzpon od vsega petih plezalcev, kolikor jih je doslej uspelo preplezati to smer. S tem je Lukič tudi prvi slovenski plezalec, ki je preplezal tako težavno smer.

SLOVENC V ARGENTINI

Skupni šolski izlet

Lepo sončno jutro nas je pozdravilo 25. oktobra. Težko pričakovani datum za otroke slovenskih šol, saj je bil ta dan določen za izlet. Letošnji izletniški cilj je bila pristava slovenskega misijonarskega v Glawu, last lazaristov iz Slovenske vasi.

Po pol deseti uri so prihajali avtobusi, polni veselih otrok. Najprej smo se vsi zbrali v veliki dvorani k sveti maši, ki je bila zahvalna maša za bližnji konec šolskega leta. Daroval jo je g. Franci Cukjati, ki je otrokom priporočal, naj se iz vsega srca veselijo lepega dne in naj se zelo potrudijo za medsebojno slovensko govorjenje. Po končani maši so imeli vsi šolarji od četrtega razreda naprej kratko vajo - kajti prihod gospoda nadškofa se je hitro bližal.

Po kosilu pa hajdi k odbojki, nogome-

tu, najmlajši pa so se na večih koncih Pristave v krogu veselili s priljubljeno „belo lilijo“ in „potujemo v Jeruzalem“. Kmalu po drugi uri je Jure Urbančič povabil k raznim igram, ki jih je posebej pripravil za ta izlet. Tako so se deklice vozile na deski pod valji, ki so jih morali dečki hitro podstavljati, da je šli lepo naprej. Na vrsto so prišle tudi igre z gumijastimi palačinkami, hoja po pločevinkah, postavljenih na veliko gumijasto nogo, tek skozi mrežni tunel in še nekaj drugih zabavnih iger.

Prehitro je potekel čas in treba se je bilo pripraviti že za odhod, saj 370 udeležencev izleta ne more hkrati oditi.

Hvala g. lazaristom, da so nam dali tak lep prostor za izlet. Zadovoljni so se vsi šolarji srečno vrnili na svoje domove.

Pred koncertom Domžalčanov

Domžalski komorni zbor je že med nami. Preteklo nedeljo nas prijetno presenetil na Slovenskem dnevu v Lanusu, kjer so gostje nastopili na popoldanskem programu. Še pred tem pa so naravnost očarali s svojim petjem med mašo. Interpretativna moč zbora, kvaliteta in prijetnost glasov so nas prepričali, da smo v prisotnosti enega vrhunskih slovenskih zborov.

Repertoar zbora je zelo raznolik, saj obsega klasična in moderna dela tako domačih kot tujih avtorjev, npr. Mozarta, Haydna, Bachove kantate, dela Gallusa, skladbe Kogoja, Lebiča, Vremšaka, Gobca, itd. A v zeleni repertoar gotovo sodijo slovenske ljudske in narodne pesmi v različnih priredbah.

In s tem repertoarjem se bodo predstavili s svojim koncertom tudi med nami. Prinesli so najdražje našega narodnega pevskega zaklada, da nam znova približajo sliko domovine, v kateri nikdar ni nehala peti duša naroda, globoko prepojena z milino slovenskega čustvovanja.

Zato bo njihov koncert izredna prilika, da obudimo spomine, ki jih dnevni vrvež tega vlemesta prevečkrat zakoplje globoko pod vsakdanje vrvenje in težave. Prvi del programa bo vseboval Ipavčevo Slovenska dežela, Nedvedovo Nazaj v planinski raj, Foesterjevo Večerni Ave, Ipavčevo Domovini, Grbčevo Preljubi fantič moj, narodno Oblaki so rdeči, Tomčev Venček narodnih, Kramolčevo N'mav čez jizaro in Vrabčevo Bratci veseli vsi.

V drugem delu koncerta pa bomo lahko uživali Na tujih tleh (Funtek-Pirnat), Kaj pa je tebi ljubica (Boštjančič), Oj, ta mlinar (Kramolc), So še ročce u hartelnu žavowale (Švikaršič), Polka je ukazana (Vra-

bec), Čej so tiste stezice (Tómc), Trauniče so žie zalene (Marolt-Lebič), En starček (Vremšak) in Polka je ukazana (Lebič).

Običajno ob takih prilikah toplo priporočamo rojako, naj se udeleže koncerta. To pot je vabilo kar odveč. To, kar smo doslej že slišali od Domžalčanov, in pa vsebina programa je najboljša priporočila. Z veseljem se bomo predali užitku tega pevskega večera.

Osebne novice

Poroki: V cerkvi Nuestra Señora de La Carrodilla (Mendoza) sta se poročila **Marija J. Molina in Damijan Bajda**. Za priče so bili njuni starši Doris Vázquez in Mario Molina ter Ana Trobec in dr. Franci Bajda.

Dne 15. novembra 1997, sta se poročila med poročno mašo v župnijski cerkvi Karmelske Matere božje v Ramos Mejiji, **Marija Sandra Petkovšek ter Jože Franc Beltram**. Za priče so bili njuni starši: Marijan Petkovšek in Marija roj. Škulj ter Anton Beltram in Polona roj. Glavan. Poročni obred je opravil župnik iz San Martina Franc Šenk.

Čestitamo!

Jubilej: Gospa Katarina Kmetič iz Coronel Suáreza je obhajala 90. letnico svojega rojstva. **Čestitamo!**

Nova diplomantka: Na fakulteti socialnih ved buenosaireske univerze je dokončala študije **Helena Rode** in postala „Licenciada en trabajo social“. **Čestitamo!**

Umrli je 18. novembra dr. **Franc Mihelič** (79). **Naj počiva v miru!**

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

PSIHOLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadst. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knaps, dr. Bernard Knaps, dr. Veronika Knaps - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 627-4242 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKE VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 12.-

Šolska kolonija

Tudi letos pripravlja Zedinjena Slovenija šolsko kolonijo v Počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča.

Kolonija bo od 27. decembra 1997 do 11. januarja 1998. Prijave sprejema pisarna ZS.

Podrobnosti in višino prispevka bomo objavili prihodnjič.

Odhod nadškofa dr. Franca Rodeta

Nadškof Rode in dr. Janez Gril bosta odpotovala v domovino v ponedeljek, 24. novembra, z letališča EZEIZA z letalom družbe SR, polet 145, ob 11,40 uri.

134.613,30

je skupna vsota 162 socialnih podpor in nagrad SLOGE v zadnji poslovni dobi: po tisoč pesov je prejelo 14 članov ob poroki, 53 ob rojstvih, 17 ob smrti, 25 ob koncu srednje šole in 4 ob zaključku univ. študija (ekonomske vede). Nagrade po 200 pesov je prejelo 49 članov ob starostnih življenjskih jubilejih.

**SLOGA DA VEČ!
V SLOGI JE MOČ!**

Pesem brate družji

Domžalski komorni zbor

KONCERT NAJLEPŠIH NARODNIH

v petek, 28. novembra, ob 20.30 v Slovenski hiši
Dirigent: Karel Leskovec Citre: Tomaž Plahutnik
Vstopnice v predprodaji v pisarni Zedinjene Slovenije,
po slovenskih Domovih in v Slogi. Cena \$ 5.-

SDO

ZVEZNI MLADINSKI DAN na PRISTAVI

v nedeljo, 30. novembra

8,30 začetek tekmovalij
11,15 dviganje zastav
11,30 sveta maša
13,30 kosilo
19,00 kulturni program

Nato prosta zabava!

Vsi lepo vabljeni!

SFZ

ZEDINJENA SLOVENIJA na elektronski pošti

Vsem rojakom sporočamo, da se odslej lahko povežejo z nami
tudi po elektronski pošti. Sporočila na društvo

ali pa na Svobodno Slovenijo lahko pošljete na

esloveniau@impsat1.com.ar

Žalna seja za dr. Teofilom Simčičem

V Peterlinovi dvorani v Trstu je 12. novembra potekala žalna seja za Teofilom Simčičem, starostno tržaških častnikarjev ter uglednim kulturnim in političnim delavcem. Žalne seje se je udeležilo veliko število ljudi. Poleg pokojnikovih svojcev so bili navzoči tudi vidni predstavniki političnega in kulturnega življenja Slovencev v Italiji; med drugim podpredsednik deželne sveta Furlanije-Juljske krajine Miloš Budin, deželni tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj, predsednik Slovenske prosvete Marij Maver in drugi. Republiko Slovenijo je zastopal konzul Zorko Pelikan.

Po krajši uvodni misli predsednika Društva slovenskih izobražencev Sergija Pahorja, ki je Simčiča označil med drugim za človeka, ki je zastavil vse svoje moči za skupno dobro slovenske manjšine, je spregovoril nekdanji deželni svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka, ki je na kratko orisal Simčičev življenjepis ter njegovo delovanje na političnem in časnikarskem področju. Simčič je deloval v ilegalnem odporu proti fašizmu, kar ga je stalo

zapor in konfinacijo, po drugi svetovni vojni pa v slovenskih demokratičnih političnih organizacijah na Tržaškem. Po vojni je do upokojitve l. 1967 delal v slovenskem časnikarskem oddelku Radia Trst A. Štoka je Simčiča označil za velikega Slovenca, velikega kristjana in velikega človeka.

Urednik slovenskih informativnih radijskih in televizijskih oddaj v Italiji Saša Rudolf se je Simčiča spomnil kot človeka, ki se je strogo in dosledno držal poklicne etike poštenega informiranja. Bil je med tistimi slovenskimi časnikarji v Trstu, ki so prek tržaškega radia posredovali vesti iz matice, ki so jih takrat drugi mediji zamolčali. Poudaril je tudi njegov boj za avtonomijo slovenskega uredništva Radia Trst A.

KONCERT „DOMŽALSKEGA KOMORNEGA ZBORA“ V CARAPACHAYU

bo v soboto, 29. novembra, ob 20. uri. Namesto vstopnine bodo prostovoljni prispevki. Po koncertu bo na dvorišču doma skupna večerja „asado“ na čast gostom in domač razgovor z njimi. Rojaki prisrčno vabljeni!

Prosimo za prijave za večerjo: 766-4521 in 766-4266

NOVA KNJIGA DR. RODETA

Celjska Mohorjeva družba je pred kratkim ponudila javnosti delo ljubljanskega nadškofa dr. Franca Rodeta z naslovom *Cerkev, narodi in demokracija s podnaslovom Iz Slovenije v Vatikan*. Knjiga je razdeljena v dve poglavji z naslovoma *Cerkev v družbi* in *Cerkev v dialogu z neverujočimi*. V prvem dr. Rode razmišlja o temeljnih združene Evrope, demokraciji in verski svobodi, nacionalizmu in evropski zvezi. V drugem delu pa nadškof piše o Papeškem svetu za dialog z neverujočimi, o preroči humanizma ter o propadu leninistične ideologije.

ORGLJE V KAPELI KLINIČNEGA CENTRA

Nadškof dr. Franc Rode je v kapeli Kliničnega centra blagoslovil tamkajšnje orgle s štirimi registri in 216 piščalci. Slovesnosti v kapeli, ki deluje od leta 1994, se je med drugim udeležil tudi direktor Kliničnega centra dr. Primož Rode.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841

Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intellectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 65; obmejne države Argentine 90
USA dol.; ostale države v obeh Amerikah
100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.;
Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse
za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno
pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044

(1101) Buenos Aires - Argentina

OBVESTILA

SOBOTA, 22. novembra:

Zaključna prireditev Srednješolskega tečaja ob 17. uri.

PETEK, 28. novembra:

Koncert Domžalskega komornega zbora ob 20.30 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 29. novembra:

V Carapachayu koncert Domžalskega komornega zbora ob 20. uri.

Ob 12.00 uri pričetek kopalne sezone v letovišču SLOGA z blagoslovitvijo vode.

NEDELJA, 30. novembra:

Zvezni mladinski dan na Pristavi.

SREDA, 3. decembra:

Občni zbor Zveze slovenskih mater in žena v Slovenski hiši.

Ugodno prodam stanovanje

2 sobi, odlična lega, primerno za profesionalca
ogled dopoldan od 8 do 12 ure.
Lope de Vega 1620 - 7°B
Villa del Parque
Tel.: 567 - 4123

Nepričakovano nas je zapustila 30. oktobra naša mama, stara mama in teta, gospa

Lena Žitnik, por. Urankar

Žalujejo: mož Feliks,
sinova Marko z družino in Tomaž,
vnuka Ignacij in Gabrijel,
nečaki in nečakinje ter ostalo sorodstvo.

Salta, Buenos Aires

Feliks Urankar, Arturo Escudero s/n, Villa Los Troncos, 4403 Cerrillos, Salta